

INFORMATIONSHANTERING OCH DIGITALA TJÄNSTER

Avsnitt 4:

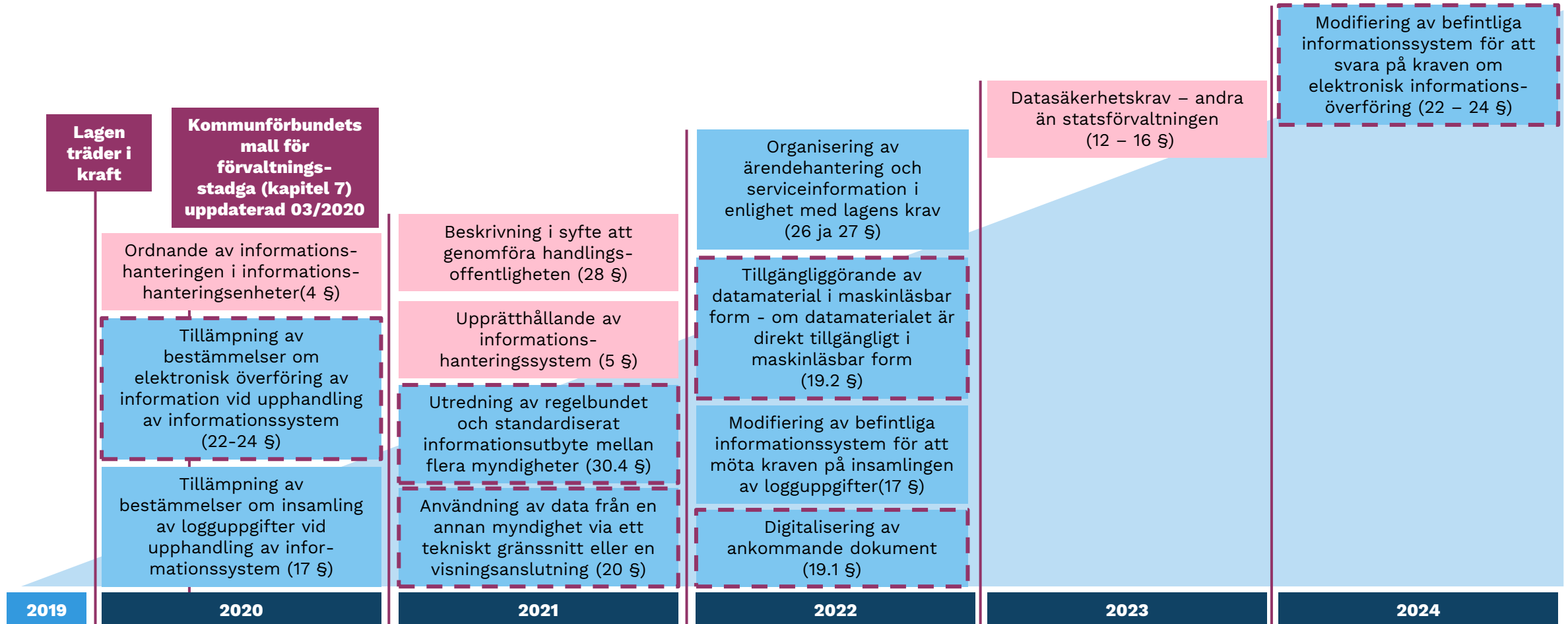
Digital samverkan och allmän styrning av informationshantering

I det här avsnittet går vi igenom

- Vad är digital samverkan (interoperabilitet)?
- Roller
- Hur uppnår vi digital samverkan?
- Hur bildas informationsmaterial?

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Källa: Finansministeriet

Vad är digital samverkan? (interoperabilitet)

Användning och utbyte av information mellan olika informations-system så att informationens relevans och användbarhet bibehålls.

- Med interoperabilitet (samverkan) avses användning och utbyte av information mellan olika system så att informationens relevans och användbarhet bibehålls:
 - Semantisk interoperabilitet. Semantisk samverkan kan förbättras genom termbanker och klassificeringar.
 - Juridisk samverkan betyder att information kan flyttas mellan områden även om de styrs av olika lagstiftning.
 - Organisatorisk samverkan. Ett gemensamt mål kan t.ex. vara en tjänst som produceras tillsammans.
 - Teknisk interoperabilitet. Möjliggör överföring av information med hjälp av teknik.
- Inom EU finns European Interoperability Framework – EIF

Samverkan är en förutsättning för fungerande tjänster

Samverkan mellan informationslager i kommuner är en förutsättning för gemensam utveckling.

Kommunens digitala tjänster produceras i egen regi eller i samarbete med andra.

I tjänsterna används information från kommunernas **egna informationslager**.

I tjänsterna används information från **gemensamma informationslager** (t.ex. befolkningsregistret).

Gemensamma informationslager

Gemensamma tjänster

Roller

- **Finansministeriet** ansvarar för koordineringen av arbetet med samverkan mellan allmänna informationslager och upprätthåller en informationshanteringskarta för offentliga sektorn.
- **Informationshanteringsnämnden främjar och utvärderar** verksamhets sätt för informationshantering och datasäkerhet samt uppfyllandet av kraven i lagen.
- **Informationshanteringsenheten** svarar för att de egna informationslagren kan utnyttjas av andra och att de fungerar i samverkan med andra aktörers system och informationslager.
- Varje **myndighet** svarar för upprätthållande och utveckling av de egna informationslagren under ledning av **informationshanteringsenheten**.
- **Myndigheten för digitalisering och befolkningsinformation (DVV)** producerar gemensamma tjänster för offentliga sektorn

Hur uppnår vi digital samverkan?

- Utnyttja färdiga lösningar och tjänster och dela även det som utvecklas
- Verktyg som finns på plattformen för samverkan:
 - ordlistor, termer osv
 - informationsmodeller
 - <https://www.suomidigi.fi/ohjeet-ja-tuki/yhteentoimivuusalusta>
- Standardisering; enhetlighet, kvalitetssäkring
- Gemensam utveckling med andra kommuner
 - Kan någon annan använda det vi utvecklar, eller kan vi utveckla tillsammans?

Vad krävs?

- Interoperabilitet mellan datakällor inkluderar krav för samordning av tekniska implementeringar, standardisering av meningsinnehållet i datauppsättningar och definition av datastrukturer så att informationsmaterialet i informationslagren kan användas för olika ändamål som planerats av myndigheter.
- Samverkan (Interoperabilitet) kräver att ordförråd och datastrukturer definieras, kodifierad information upprätthålls och att dataöverföringsmetoder och relaterade tekniska implementationer samordnas.

**Skapande av
informations-
material och
elektronisk
överföring**

Skapande av informationsmaterial och elektronisk överföring 19§

- Som utgångspunkt skall myndigheternas dokument förvaras elektroniskt
- Undantag kan göras om dokumentets form eller innehåll är sådant att det inte kan omvandlas till elektronisk form på grund av säkerhetsaspekter eller innehållets form
- När man talar om varaktig förvaring i samband med behandling av personuppgifter avses att uppgifterna sparas för det ursprungliga ändamålet, så att de inte förstörs eller arkiveras alls, utan det måste finnas en varaktig grund för deras förvaring, baserat på definiering av förmåner, rättigheter eller skyldigheter

Skapande av informationsmaterial och elektronisk överföring 19§

- Informationsmaterial skall finnas tillgängligt och möjligt att utnyttja i en allmänt maskinläsbart form med beskrivning (struktur)
- **Övergångstid 24 månader efter lagens ikraftträdande**
- Myndigheten kan använda leverantörer från privata sektorn för att omvandla dokument till elektroniskt format

Skapande av informationsmaterial och elektronisk överföring 19§

- Om ett dokument anländer till myndigheten i någon annan form än elektronisk
 - skall det omvandlas till elektronisk form (om det är stadgat om varaktig förvaring eller om det enligt lag skall arkiveras)
 - svarar myndigheten för dokumentets integritet och tillförlitlighet
- Dokument som uppgörs av myndigheter förvaras elektroniskt
 - Inte fastställt vad som görs med originaldokumenten i pappersform av de dokument som omvandlas till elektroniskt format
 - **Övergångstid 24 månader efter lagens ikraftträdande**

Insamling av informationsmaterial 20§

- Sträva efter att **utnyttja** andra myndigheters informationsmaterial om det finns rätt att använda behövliga uppgifter via ett tekniskt gränssnitt eller elektronisk förbindelse
- Om myndigheten har rätt att få uppdaterade uppgifter tillförlitligt, får den inte kräva intyg eller utdrag, som inte är nödvändigt för handläggandet av ärendet
- Övergångstid 12 månader efter lagens ikraftträdande

Informationshanteringsnämnden

- Ny myndighet som verkar i samband med finansministeriet (4 år i taget)
- Främjar förfaranden för informationshantering och datasäkerhet och genomförande av lagens krav
- Utvärderar förverkligandet av regleringen i informationshanteringslagen och hur de åtföljs (i enlighet med planen för utvärdering)
- Medlemmarna har kunskap om datasäkerhet, samverkan mellan datasystem och informationslager, statistik, informationshantering för informationsmaterial
- Kan tillsätta tillfälliga utskott
- Myndigheten för digitalisering och befolkningsinformation (DVV) kan producera sakkunnigtjänster för att utveckla förfaranden för informationshantering och datasäkerhet
- <https://vm.fi/sv/informationshanteringsnamnden>

Hur komma igång?